

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ХАРКІВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Міжнародна
науково-практична конференція**

**Актуальні питання
реформування системи охорони
здоров'я на сучасному етапі
соціально-економічного
розвитку суспільства**

Збірник наукових праць

**Харків
“Фоліо”
2002**

УДК 614.2

У збірнику висвітлюється узагальнений досвід реформування системи охорони здоров'я України, а також наукові пошуки з цієї проблеми фахівців Російської Федерації, Республік Беларусь, Узбекистан, деякі результати Українсько-Американського співробітництва в галузі охорони здоров'я.

Збірник призначений для фахівців управлінь охорони здоров'я різних рівнів, викладачів та науковців вищих навчальних закладів та лікарів практичної медицини.

Редакційна рада: М.І.Хвисюк – голова (Харків),
О.І. Сердюк (Харків), Ю.Г. Федченко(Харків), П.П.Рижко (Харків), В.А. Мінак (Харків),
Н.В. Просолєнко (Харків), Г.В. Яковлев (Харків),
Б.А. Рогожин (Харків), В.А. Огнев (Харків), І.С. Кратенко (Харків).

Відповідальний за випуск Б.А.Рогожин

Адреса редакції збірника: Україна, Харківська обл., м. Балаклія

С----- Замовне

© Міністерство охорони здоров'я України, 2002
© Харківська медична академія післядипломної освіти

ISBN 966-03-1781-6

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я ТА МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ

В.Ф.Москаленко, Ю.В.Вороненко, О.Ю.Майоров
Міністерство охорони здоров'я України,
Харківська медична академія післядипломної освіти
(м.Київ, м.Харків, Україна)

В умовах прискореного науково-технічного прогресу особливої актуальності набуває подальше впровадження інформаційних технологій, які стрімко вторгаються в усі області медицини й організації охорони здоров'я.

Останніми роками вже накопичений великий позитивний досвід застосування інформаційних технологій в управлінні охороною здоров'я, комп'ютерній діагностиці, медичній освіті та науці.

За час набуття незалежності України в державі проведена значна робота з формування теоретичних основ та практичного застосування в охороні здоров'я новітніх комп'ютерних технологій. Розроблена і успішно втілюється у життя Концепція державної політики інформатизації охорони здоров'я в Україні.

Основним змістом державної політики інформатизації охорони здоров'я України є необхідні заходи, спрямовані на ліквідацію відставання охорони здоров'я в галузі інформатизації від передових світових держав і прискорення входження в інформаційний простір міжнародного співтовариства для підняття на сучасний рівень систем практичної медицини, медичної освіти, науки. Інформатизація охорони здоров'я сприятиме підвищенню рівня та ефективності надання медичної допомоги, що дозволить зберігати і поліпшувати здоров'я населення України.

Для реалізації цих задумів зосереджуються зусилля в декількох основних напрямках: забезпечення програмних розробок нормативно-правової бази інформатизації охорони здоров'я; удосконалення організаційного забезпечення інформатизації; залучення громадських організацій до інформатизації галузі; удосконалення кадрового забезпечення інформатизації; забезпечення технічної бази інформатизації та засобів інформатизації.

Перший з них вже достатньо розвинутий. Він базується на п'яти Законах України, Указах Президента України, Постановах Кабінету Міністрів України, багатьох наказах Міністерства охорони здоров'я України.

Зараз вже остаточно зрозуміло, що основою подальшої інформатизації охорони здоров'я є створення єдиного медичного інформаційного простору України. Він має базуватися на новітніх інформаційних, телекомунікаційних технологіях та медичних інформаційно-аналітичних системах

До його складу мають входити галузеві та регіональні бази даних, системи медико-статистичної інформації та аналізу. Створення такого інформаційного середовища забезпечить процес управління охороною здоров'я своєчасною та достовірною інформацією.

Провідну роль в інформатизації охорони здоров'я України відіграють громадські організації. Найбільша й найстаріша з них - Українська асоціація "Комп'ютерна медицина" (УАКМ), сьогодні об'єднує близько 80 установ та організацій (науково-дослідні установи, вищі медичні заклади освіти, наукові товариства, науково-виробничі об'єднання) і понад 1500 індивідуальних членів.

Завдяки тому, що УАКМ є національним членом Міжнародної Асоціації медичної інформатики (IMIA) і Європейської Федерації медичної інформатики (ЕРМІ), українські фахівці беруть участь у роботі міжнародних робочих груп з розробки міжнародних проектів у галузі медичної інформатики та телемедицини. У складі УАКМ працює Вчена рада, до якої входить понад 60 фахівців, у тому числі й відомі зарубіжні експерти - спеціалісти з різних напрямів медичної науки, які мають великий досвід створення медичних інформаційних технологій.

За угодою з Європейською Комісією з телемедицини на базі кафедри клінічної інформатики та інформаційних технологій в управлінні охороною здоров'я Харківської медичної академії післядипломної освіти (ХМАПО) створено і функціонує з 1997 року Український сервер Європейської обсерваторії з телемедицини, який входить до всесвітньої мережі серверів на національних мовах.

Все це дає можливість розвивати процес інформатизації системи охорони здоров'я на світовому рівні, інтегрувати систему охорони здоров'я України у світовий інформаційний простір.

Суттєвий внесок у зменшення втрат здоров'я активної частки населення забезпечують первинна медико-санітарна допомога, швидка медична допомога, реанімація, акушерство тощо. Тому інформатизацію цих служб необхідно розглядати як стратегічний пріоритетний напрямок побудови єдиного медичного інформаційного простору, спрямований на поліпшення роботи системи лікувально-профілактичної допомоги.

Сьогодні ще недостатньо розроблені показники статистики сімейної медицини, недостатньо здійснюється вивчення стану здоров'я та медичного обслуговування сільського населення, на етапі становлення статистика рівня розвитку первинної медико-санітарної допомоги: Удосконалення системи галузевої статистики сприятиме підвищенню інформаційної взаємодії закладів охорони здоров'я.

Державна політика у сфері інформатизації системи охорони здоров'я України спрямована на розвиток галузевого інформаційного середовища, створення умов економічно виправданого використання сучасних інформаційних технологій для забезпечення інформаційної, системно-аналітичної та експертної підтримки прийняття рішень в усіх сферах діяльності в галузі.

У нових економічних умовах, в яких розвивається Україна, істотно змінюється організація інформаційного забезпечення охороною здоров'я.

Найважливішими принципами організації інформаційного медичного забезпечення є своєчасність, проблемна орієнтованість, аналітичність, вірогідність, прогностичний характер, максимальна повнота узагальнень при обмеженому обсязі, наявність засобів оцінки узагальнень, обґрунтованість висновків і рекомендацій охорони здоров'я України.

Інформатизація стає однією з найважливіших складових частин існуючих і нових програм у галузі охорони здоров'я. Вона вже зараз об'єднує комплекс заходів по розробці і впровадженню організаційного, методичного, програмного та технічного забезпечення цих проектів. У першу чергу до них можна віднести інформатизацію системи державних органів управління галуззю на різних рівнях, створення інформаційно-аналітичних систем забезпечення практичної охорони здоров'я, медичної освіти та науки тощо.

Розробки медичних інформаційних систем спрямовані на вирішення найбільш узагальнених питань охорони здоров'я. До них відносяться забезпечення процесу державної акредитації закладів охорони здоров'я та стандартизації медичних технологій.

Ще однією важливою проблемою інформатизації галузі є проведення сертифікації програмних продуктів медичного призначення. Медичні інформаційні системи потребують уважного вивчення з метою виключення найменшої ймовірності нанесення шкоди здоров'ю пацієнтів неякісною інформацією, яка може бути отримана при застосуванні цих систем.

Для виключення такої можливості, в Україні створюється галузева система сертифікації програмних продуктів медичного призначення. Її робота базується на спеціальній базі даних та на розроблених підходах щодо аналізу інформації, яка передається для розгляду до Галузевої комісії з питань сертифікації програмних продуктів медичного призначення.

Для забезпечення технічної бази інформатизації сьогодні створюється галузева медична комп'ютерна мережа "УкрМедНет", архітектура якої передбачає наявність низки опорних регіональних ланок.

Найвагомішою ланкою "УкрМедНет" є локальна мережа МОЗ України. Останнім часом в ній створені нові базові інформаційні сервери, які обслуговують бази даних Міністерства охорони здоров'я, що містять накази МОЗ, та забезпечують контроль за документообігом.

Об'єднано локальні мережі МОЗ України та Українського інституту громадського здоров'я (УІГЗ) з можливістю санкціонованого доступу до інформаційних серверів. Створено виділений канал зв'язку між МОЗ України та провайдером Інтернет. Організовані фізичні лінії зв'язку для побудови базового фрагменту корпоративної медичної мережі для об'єднання локальних мереж МОЗ України та УІГЗ з можливістю виходу до Інтернет. Створені та розміщені на базовому інформаційному сервері УІГЗ бази даних стандартів медичної допомоги, нормативних актів в галузі охорони здоров'я з 1940 р., міжнародної класифікації хвороб (МКХ-10) тощо.

Планується створення галузевих баз даних на основі сучасних технологій. Основою таких баз даних можуть стати діючі національні і галузеві реєстри (Чорнобильський, онкологічний, діабетичний та інші).

Проводиться робота по організації профільних серверів на базі спеціалізованих регіональних медичних центрів, науково-дослідних установ МОЗ і АМН України, провідних клінічних і теоретичних кафедр вищих медичних закладів освіти.

Уже сьогодні багато медичних вищих навчальних закладів та науково-дослідних інститутів мають Web-сторінки. Серед них - Національний медичний університет, Національна фармацевтична академія, Національна стоматологічна академія, Харківська медична академія післядипломної освіти, Луганський, Донецький, Львівський медичні університети, Український інститут громадського здоров'я, науково-дослідні інститути АМН України: нейрохірургії ім. Ромоданова, охорони здоров'я дітей та підлітків, імунології та мікробіології ім. Мечнікова, медичної радіології ім. Григор'єва, соціальної та судової психіатрії; проблем кріобіології і кріомедицини НАН України та інші.

Аналіз інформаційних потреб лікарів показує, що впровадження електронних засобів ведення інформації про пацієнтів дозволяє ефективно обробляти великі обсяги даних без втручання людини, завдяки чому значно знижується загальна вартість медичного обслуговування.

В сучасних умовах на ринку інформаційних медичних послуг найбільша увага приділяється вирішенню проблем застосування методів штучного інтелекту та інтелектуальних систем прийняття рішень, міждисциплінарним дослідженням і принципам їхньої організації, електронному збереженню даних про пацієнтів тощо. Особливе значення має інтеграція систем і вимог до інтерфейсів для забезпечення роботи невідготовлених користувачів.

Одним з напрямків побудови медичних інформаційних систем є госпітальні інформаційні системи (ГІС). Ними можуть оснащуватися різні медичні установи і їх підрозділи, в тому числі і амбулаторно-поліклінічні. ГІС функціонують у розвинутих країнах уже більше 45 років. Вони забезпечують управління персоналом, фінансами, матеріально-технічним забезпеченням, зокрема, забезпеченням медикаментами, медичним інструментарієм та апаратурою.

До складу ГІС можуть входити: автоматизована реєстратура, формалізовані медичні карти прикріпленого контингенту, облік і аналіз відвідувань, захворюваності, профілактичних оглядів, диспансеризації, тимчасової непрацездатності, щеплень, флюорографічних досліджень, планування і обліку роботи лікарів, формування всієї звітності-статистичної та аналітичної документації про діяльність поліклініки і її підрозділів.

Специфічним аспектом використання ГІС є ведення фінансової документації. Такі системи не потребують від користувачів спеціальної підготовки і рятують їх від рутинної роботи. При цьому скорочується термін виконання фінансових операцій і зменшується число помилок.

Якщо розглядати єдиний медичний простір з позиції пацієнта, то основу цього простору складає електронна історія хвороби, як важлива складова ГІС. Лікар зможе одержувати оперативний доступ до необхідної медичної інформації при наявності електронної історії хвороби, або за допомогою індивідуальної електронної медичної картки пацієнта незалежно від того де знаходиться пацієнт і в яку медичну установу він звернувся, або був госпіталізований.

Впровадження ГІС сприяє ефективному управлінню лікувально-профілактичним закладом, підвищенню рівня якості та об'єктивності лікувально-діагностичного процесу. У складі ГІС мають функціонувати комп'ютерні діагностичні системи (комп'ютерна електрокардіографія; електрокардіографія високого рівня розв'язування;

комп'ютерні електросцефалографія, ресосцефалографія, пневмографія; системи обробки рентген-та ЯМР зображень тощо).

Електронна історія хвороби може забезпечити при мінімальних витратах часу оперативний облік витрат, пов'язаних із діагностичними та лікувальними процедурами, використанням медикаментів і матеріалів, оплатою послуг медичного персоналу тощо, що має ключове значення для впровадження страхової медицини. Українські вчені активно розробляють ГІС, які забезпечуватимуть оперативне одержання даних про фактичні витрати в лікувальних закладах.

Однією з найважливіших проблем є формування й оптимальне використання даних про осіб, що потерпілих від Чорнобильської аварії.

Наявність баз даних з великим обсягом інформації, що переробляється, вимагає використання автоматизованих інформаційних систем оцінки здоров'я й інформаційного супроводу необхідного об'єму лікувально-оздоровчих заходів для забруднених радіонуклідами районів.

Державний реєстр України налічує інформацію більш ніж на 1 млн. ліквідаторів та осіб, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Але при експлуатації цього реєстру виникають проблеми, що пов'язані з необхідністю застосування сучасних технологій побудови і ведення баз даних.

Одним з могутніх сучасних інструментів проведення медико-соціальних і медико-екологічних досліджень є географічні інформаційні системи (ГІС). Кожна країна, маючи мережу моніторингу здоров'я населення, демографічних характеристик, екологічних, економічних і соціальних параметрів, може проводити детальний аналіз захворюваності і смертності населення в залежності від шкідливих факторів середовища. Медичні географічні системи дозволяють включати просторовий і часовий аналіз параметрів середовища як фактор, що впливає на здоров'я населення і демографічну ситуацію. У зв'язку з цим виникає ряд питань, що вимагають розробки комплексної системи моделювання і прогнозування показників здоров'я і використання їх у формуванні географічних систем.

Зараз в Україні активно розробляються ГІС різного призначення. Особливу роль ці системи можуть зіграти в процесі управління галуззю на регіональному рівні шляхом надання управлінням інформації щодо тих, чи інших територій, які потребують підсиленої уваги. Одним з напрямків використання медичних географічних систем є вивчення стану здоров'я населення України.

Розповсюдження в останні роки мультимедійних комп'ютерів і комунікаційних технологій обумовило стрімкий розвиток телемедицини.

Телемедичні технології однаково корисні як для великих лікувальних закладів обласного рівня, так і для районних лікарень та амбулаторій сімейного лікаря.

За їх допомогою на базі профільного НДІ або лікувального закладу обласного рівня можна організувати телемедичний консультативний центр для обслуговування всіх закладів області. Використовуючи можливості цього центру можна консультувати хворого в будь-якому провідному медичному центрі за кордоном. Нарешті, телемедичні технології можна застосовувати навіть у межах окремого лікувального закладу, коли реєстрація діагностичних показників (ЕКГ, ЕЕГ тощо) проводиться в декількох кабінетах, або відділеннях середнім медичним персоналом, а їх аналітичне опрацювання і діагностичні висновки здійснюються кваліфікованими фахівцями в центральній лабораторії, або у відділенні функціональної діагностики.

В Україні також функціонують телеконсультативні медичні центри з транселефонної ЕКГ (Київ, Харків, Житомир, Запоріжжя, Вінниця), телемедичний центр "Патолог" (Київ), телеконсультативний центр з ЯМР-томографії (Київ), телемедичний центр з радіологічної діагностики (Одеса). Цілком очевидно, що цього абсолютно недостатньо.

Впровадження телемедичних технологій суттєво змінить організацію служби екстреної консультативної допомоги, дозволить підвищити рівень надання кваліфікованої допомоги сільському населенню, надасть можливість повною мірою використовувати клінічний потенціал НДІ медичного профілю і кафедр медичних ВУЗів.

Телемедичні технології дозволять реально інтегруватися у єдиний світовий медичний інформаційний простір.

Телекомунікаційні технології впроваджуються в базову, і в післядипломну медичну освіту. Існуючий потенціал вищих медичних закладів освіти повинен стати підґрунтям для створення розвинутої мережі дистанційного навчання, підвищення кваліфікації фахівців.

Досі залишаються недостатньо використаними засоби телекомунікаційних технологій в наукових дослідженнях. Першочерговими завданнями в цьому напрямку є розширення міжнародного досвіду з організації та проведення наукових телеконференцій на регіональному та національному рівнях.

Робота галузі в умовах постійного нарощування інформаційних технологій вимагає постійної підготовки відповідних кадрів. Необхідне планування підготовки нових кадрів, які спроможні обслуговувати, використовувати і розвивати інформатизаційну структуру системи охорони здоров'я.

Необхідно розширити вивчення медичних інформаційних технологій у вищих медичних закладах освіти на весь період навчання, включаючи старші курси. Є потреба опрацювати питання про доцільність введення нової медичної спеціальності "медична інформатика" із спеціалізацією "клінічна інформатика" і "інформаційні технології в управлінні охороною здоров'я".

Досвід викладання цих дисциплін вже має перша в Україні кафедра клінічної інформатики та інформаційних технологій в управлінні охороною здоров'я, яка створена в Харківській медичній академії післядипломної освіти.

Сьогодні в державі фактично відсутня підготовка наукових кадрів з медичної інформатики. Доцільно опрацювати питання про включення до переліку наукових спеціальностей спеціальності "медична інформатика" та про відкриття міжвідомчої спеціалізованої вченої ради з медичної інформатики в одній із науково-дослідних установ системи Міністерства охорони здоров'я.

Планується переглянути програми підготовки і перепідготовки лікарів усіх спеціальностей відповідно до рекомендацій Міжнародної Асоціації медичної інформатики.

Не менше значення має навчання середнього медичного персоналу. При роботі в умовах функціонування ГІС суттєво підвищується роль медичної сестри у веденні електронної історії хвороби.

Організація ефективного інтелектуального зворотного зв'язку, що реалізується в системі охорони здоров'я в даний момент, спрямована на розробку механізму формування галузевої бази даних "Наука". Вона містить інформацію

про напрямки та результати організаційної, кадрової та економічної підтримки наукових досліджень, які проводяться та плануються в системі міністерства охорони здоров'я України.

В розробленій базі даних передбачено функціонування підсистеми аналізу даних, що в подальшому дозволить здійснювати оперативний добір інформації, необхідної для виробітку ефективних управлінських рішень.

Поява доступної інформації дозволить, вирішувати питання координації політики різних відомств у галузі охорони здоров'я, суттєво підвищувати інформованість лікарів щодо новітніх ефективних медичних технологій, радикально впливати на швидкість отримання і якість даних про стан здоров'я пацієнта, методи лікування, забезпечувати медичні заходи профілактичного і просвітницького характеру.

Саме таке інформаційне середовище створить необхідні передумови для подальшого реформування системи охорони здоров'я, покращання стану здоров'я населення та підвищення ефективності лікувально-діагностичного процесу і заходів профілактики.

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	3
В.Ф. Москаленко, Ю. В. Ворошенко, О.Ю. Майоров ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я ТА МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ	3
М.І.Хвилюк, А.Ф.Короп, О.І.Сердюк РОЛЬ КАФЕДРИ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ, УПРАВЛІННЯ ТА БІЗНЕСУ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я ХАРКІВСЬКОЇ МЕДИЧНОЇ АКАДЕМІЇ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ В РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	6
В.И.Агарков, С.В.Грищенко, О.В.Швабский НАУЧНОЕ ОБОСНОВАНИЕ ПРИНЦИПОВ ОРГАНИЗАЦИИ РЫНОЧНОЙ СИСТЕМЫ ХОЗЯЙСТВОВАНИЯ В ЗДРАВООХРАНЕНИИ	7
В.С.Бирюков, В.И.Журавель О РЫНКЕ, РЫНОЧНЫХ ОТНОШЕНИЯХ И ДОСТОЙНОЙ МОДЕЛИ УКРАИНСКОГО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ	8
О.М. Голяченко, А.О. Голяченко ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЗДОРОВООХОРОНИ В ІСТОРИЧНОМУ АСПЕКТІ	10
О.О.Дудіна, Р.О.Мойсесенко СТАН І ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ СЛУЖБИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я МАТЕРІ І ДИТИНИ	11
В.И.Журавель, В.С.Бирюков, В.В.Журавель НАПРАВЛЕНИЯ И УСЛОВИЯ РЕФОРМИРОВАНИЯ УКРАИНСКОГО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ	12
В.О.Зюзін, В.Ф.Шаповал, А. В. Костріков ОСНОВНІ НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ УСТАНОВАМИ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	13
А.С. Качур, Т.П. Гаврилова ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕГРОВАНИХ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	14
В.Г.Кудряна АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ МЕДИЦИНСКОЙ СТАТИСТИКИ И ИНФОРМАТИКИ	15
В.М.Лехан, О.П.Максименко, І.О.Губар ЕПІДЕМІОЛОГІЯ-СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО НАУКОВОГО УПРАВЛІННЯ ГРОМАДСЬКИМ ЗДОРОВ'ЯМ	16
А.І.Літвяк МЕДИКО-ЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ	16
В.А.Минак, Н.В.Просоленко, Г.В.Яковлев, Б.А.Рогожин РЕФОРМИРОВАНИЕ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ УКРАИНЫ ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА	17
Е.Я.Николенко, Ж.М.Герасименко, М.Н.Грунченко, И.Г.Боровик ФОРМИРОВАНИЕ ПРИОРИТЕТНЫХ НАПРАВЛЕНИЙ УКРЕПЛЕНИЯ ЗДОРОВЬЯ НАСЕЛЕНИЯ УКРАИНЫ	20
И.И.Парфёнова, В.А.Минак ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ МЕНЕДЖМЕНТА И МАРКЕТИНГА ПРИ РЕФОРМИРОВАНИИ СИСТЕМЫ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ	21
Н.В.Просоленко АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕТИКИ ТА БІОЕТИКИ В ДІЯЛЬНОСТІ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЗАКЛАДІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	22
Е.И. Сороко КОНЦЕПЦИЯ УПРАВЛЕНИЯ ТЕХНОЛОГИЯМИ В СИСТЕМЕ ОХРАНЫ ОБЩЕСТВЕННОГО ЗДОРОВЬЯ И БОЛЬНИЧНОМ ХОЗЯЙСТВЕ БЕЛАРУСИ	23
В.Л.Таралло ДО ОЦІНКИ АДЕКВАТНОСТІ РОЗПОДІЛУ РЕСУРСІВ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	24
Ю.Г.Федченко, О.І.Сердюк, Б.А.Рогожин, Л.М.Патока, Т.П.Єфіменко, В.В.Яворський КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО УДОСКОНАЛЕННЯ ПЕРВИННОЇ МЕДИКО-САНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ СІЛЬСЬКОМУ НАСЕЛЕННЮ НА ЗАСАДАХ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ	24
О.М.Ціборовський., Л.І.Галієнко, В.С.Гуменний ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ УДОСКОНАЛЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ	26
Н.И. Яблучанский ЗДРАВООХРАНЕНИЕ: КАК ЛУЧШЕ ОРГАНИЗОВАТЬ УПРАВЛЕНИЕ	26

В.С.Яворський, В.Ф.Москаленко, В.М.Гіржанов, А.Я.Циганенко, М.І.Хавсюк, О.І.Сердюк ДОСВІД РЕФОРМУВАННЯ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ХАРІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В 1975 –2000 рр.	27
ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В СУЧАСНИХ УМОВАХ	30
В.В.Бойко, І.В.Солдатова ДЕЯКІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ В СУЧАСНІЙ МЕДИЦИНІ	30
Л.І.Дьяченко, Ю.В.Чайка, Ю.М.Офіцерова ДЕЯКІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ СИСТЕМИ ПСИХІАТРИЧНОЇ ДОПОМОГИ	31
І.О.Коваленко ДОСВІД СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ В КОЛЕКТИВІ І СЕРЕД ПАЦІЄНТІВ	31
С.О.Козуліна ПРАВОВА КУЛЬТУРА УПРАВЛІНСЬКОГО ТА МЕДИЧНОГО ПЕРСОНАЛУ В СИСТЕМІ ДО- ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ	32
А.А.Кралько ПРИНЦИПИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПЕНИТЕНЦІАРНОЇ МЕДИЦИНИ В РЕСПУБЛІКЕ БЕЛАРУСЬ	32
С.Крючков, О.М.Орда, Р.Макаренко ПРАВОВІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ СЛУЖБИ ПАЛІАТИВНОЇ ДОПОМОГИ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	33
О.В. Романцева СОЦИАЛЬНЫЕ, ПРАВОВЫЕ И МЕДИЦИНСКИЕ АСПЕКТЫ РЕАБИЛИТАЦИИ ДЕТЕЙ-СИРОТ И ДЕТЕЙ, ОСТАВШИХСЯ БЕЗ ПОПЕЧЕНИЯ РОДИТЕЛЕЙ	34
Я. К. Яковенко. ПРАВОВА КУЛЬТУРА ЛІКАРЯ	35
ОСОБЛИВОСТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ КЕРІВНИХ КАДРІВ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	36
Б.П. Криштопа, В.І. Бугро, В.А. Кованська, В.П. Ковьков, В.М. Пащенко, Ю.С. Силенко ДОСВІД ПІДГОТОВКИ КЕРІВНИХ КАДРІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я З НАУКОВИХ ОСНОВ УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ	36
Э.А Вальчук., П.Н.Михалевич, М.В.Щавелева, Н.И.Гулицкая, Н.И.Федоров ПОСТДИПЛОМНАЯ ПОДГОТОВКА РУКОВОДИЩИХ КАДРОВ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ НА КАФЕДРЕ СОЦИАЛЬНОЙ ГИГИЕНЫ, ЭКОНОМИКИ И УПРАВЛЕНИЯ ЗДРАВООХРАНЕНИЕМ БелМАПО	37
Т.В.Кожухова ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ НАВЧАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-УПРАВЛІНСЬКИХ КАДРІВ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ (МЕДИЧНИХ) ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ	38
Т.В. Матвейчик, Н.И.Матвейчик О ПРИНЦИПАХ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ПОСЛЕДИПЛОМНОЙ ПОДГОТОВКИ СЕСТЕР-РУКОВОДИТЕЛЕЙ	39
И.М.Перцев, З.Р.Сафиулина, А.Ф.Пимниов, Л.А.Печенежская О ПОСЛЕДИПЛОМНОМ ОБУЧЕНИИ ПРОВИЗОРОВ НА КАФЕДРЕ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОЙ ТЕХНОЛОГИИ И КЛИНИЧЕСКОЙ ФАРМАЦИИ ИПКСФ НФЛУ	39
І.І.Фуртак СУЧАСНІ ПІДХОДИ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ВИШКОЛУ КЕРІВНИХ КАДРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ	40
М.М.Шутов ЦІЛЬОВЕ МОДУЛЬНЕ ПІСЛЯДИПЛОМНЕ НАВЧАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ В ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	41
ДОСВІД РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	43
О.Воскресенська, С.МакКормік, К.Ньюкомер, О.І.Сердюк, Л.М.Патока, М.Г.Фоміна, Ю.М.Кондрат'єв ДОСВІД ПАРТНЕРСТВА ХАРКІВ - ЛА-КРОСС В РЕФОРМУВАННІ ПЕРВИННОЇ МЕДИКО-САНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ	43
С.Н. Белый ОРГАНИЗАЦИЯ РАБОТЫ ПО ПРОФИЛАКТИКЕ ВИЧ/СПИДА В ХАРЬКОВСКОЙ ОБЛАСТИ	44
В.М. Горбенко СЛУЖБА ОНКОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	45

И.А.Демичева, Л.Н.Патока, М.Г.Фомина ПРОГРАММА "ЖЕНСКОЕ ЗДОРОВЬЕ" В РАМКАХ УКРАИНСКО-АМЕРИКАНСКОГО ПАРТНЕРСТВА	46
П.В.Задорожний, Т.К.Задорожна, В.Г.Шамрай РОЗВИТОК НАРКОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ ТА ПІДХОДИ ДО ЇЇ РЕФОРМУВАННЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	46
В.М.Матвеев, Л.В.Осауленко ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЛАНОВОЇ ВИЌНОЇ КОНСУЛЬТАТИВНОЇ ТА МЕТОДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В МЕДИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ	48
Б.В. Михайлов, А.И. Сердюк, Н.А. Марута, Е.В. Кришталь, А.И. Химчан, Л.И. Дьяченко, П.Т. Петрюк, Е.И. Вовк, Е.С.Добровольская, М.Г.Фомина МОДЕЛЬ РЕФОРМИРОВАНИЯ ПСИХИАТРИЧЕСКОЙ ПОМОЩИ В ХАРЬКОВСКОМ РЕГИОНЕ	50
Л.Н.Патока, А.С.Сыкал ПРОБЛЕМЫ ОКАЗАНИЯ НЕОТЛОЖНОЙ ХИРУРГИЧЕСКОЙ ПОМОЩИ В ХАРЬКОВСКОЙ ОБЛАСТИ	50
В.С.Приходько, Н.И.Зыбина, В.Н.Туренко, С.В.Дриль, С.И.Артеменко, Г.Р.Муратов РОЛЬ ОДКБ В СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ СПЕЦИАЛИЗИРОВАННОЙ МЕДИЦИНСКОЙ ПОМОЩИ ДЕТЯМ ХАРЬКОВСКОЙ ОБЛАСТИ	51
И.М. Рыбак РОЛЬ ВРАЧЕБНО-ФИЗКУЛЬТУРНОГО ДИСПАНСЕРА В СИСТЕМЕ РЕГИОНАЛЬНОГО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ	53
А.И.Сердюк, Б.В.Михайлов, Л.Н.Патока, М.Г.Фомина, З.Шабарова, О.Иванюк, С.Мак-Кормик, К.Ньюкамер ОРГАНИЗАЦИЯ ЦЕНТРА ПСИХИЧЕСКОГО ЗДОРОВЬЯ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ В РАМКАХ УКРАИНСКО-АМЕРИКАНСКОГО ПАРТНЕРСТВА ХАРЬКОВ – LA-CROSS	55
Р.Р.Сегтаров НАШ ОПЫТ МЕДИКАМЕНТОЗНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ДЕПОРТИРОВАННЫХ	56
Г.П.Сябренко УПРАВЛІННЯ РЕФОРМУВАННЯМ ОРГАНІЗАЦІЇ НАДАННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ДЕРМАТО-ВЕНЕРОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ В КІРОВОГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ	56
А.Н.Тимченко, А.В.Казиков, С.В.Чуприна, М.И.Зубко АКТУАЛЬНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ МЕДИЦИНСКОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ БОЛЬНЫХ САХАРНЫМ ДИАБЕТОМ	57
М.Г.Фомина, Л.Н.Патока, Т.П.Ефименко ОСОБЕННОСТИ ОКАЗАНИЯ ПЕРВИЧНОЙ МЕДИКО-САНИТАРНОЙ ПОМОЩИ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ Г. ХАРЬКОВА	58
В.В.Хвисюк РАЗВИТИЕ, ДОСТИЖЕНИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ ЛЕЧЕБНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ ФРУНЗЕНСКОГО РАЙОНА ГОРОДА ХАРЬКОВА	58
В.Б.Хвисюк, А.В.Кабачная, А.Г.Кабачный ФОРМУЛЯРНАЯ СИСТЕМА В ОРГАНИЗАЦИИ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЛЕКАРСТВЕННЫМИ СРЕДСТВАМИ	59
О.О.Челяпин РОЗВИТОК СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	60
С. С. Шевчук ПРИНЦИПИ І МЕТОДИКА ПЛАНУВАННЯ РОБОТИ ЛІКАРСЬКО-ТРУДОВИХ ЕКСПЕРТНИХ КОМІСІЙ	61
В.В.Яворський УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ЖИТЕЛЯМ СІЛЬСЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	62
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАХОВОЇ ТА СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ.	65
Б.П. Криштопа, В.М. Пашенко, В.І. Бугро, В.А., Кованська, Ю.С. Сяленко ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ ДІЯЛЬНОСТІ АМБУЛАТОРІЇ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ - СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ.	65
А.П.Артемчук, О.А.Артемчук ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ СТРАХОВОЇ МЕДИЦИНИ З МЕТОЮ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТЕРАПЕВТИЧНИХ РЕМІСІЙ ПРИ СТАНАХ ХІМІЧНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ	66
Н.О.Галічева, А.М.Новосіл, В.П.Бережний, С.П.Шкляр, Ю.В.Коваленко КОНЦЕПЦІЯ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БЛАГОДІЙНІСТЬ У ГАЛУЗІ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ	67
В.С. Гумениий, Л.С. Галенко, О.М.Ціборюкський РОЗВИТОК СТАЦІОНАРОЗАМІННИХ ФОРМ МЕДИЧНОЇ	67

ДОПОМОГИ В УМОВАХ ПЕРЕОРІЕНТАЦІ ПЕРВИННОЇ МЕДИКО-САНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ НА ЗАСАДИ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ	
Т.П.Єфіменко РЕЗУЛЬТАТИ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ СЕРЕД КЕРІВНИКІВ УСТАНОВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЩОДО РОЗВИТКУ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ В СІЛЬСЬКИХ РАЙОНАХ	68
Т.П.Єфіменко ДІЛЬНИЧНІ ТЕРАПЕВТИ ТА ПЕДІАТРИ ПРО СІМЕЙНУ МЕДИЦИНУ	69
В.І.Журавель, А.В.Журавель, В.Ц.Чорномаз МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ ЯК СИСТЕМОСТАБІЛІЗУЮЧИЙ ФАКТОР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	69
В.М.Зелений, В.Ф.Гуляєва, Т.П.Єфіменко, Л.Ю.Монойло, В.М.Самовська ПЕРШІ РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ АМБУЛАТОРІЙ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ - СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	70
І. І.Зінов'єв ОСОБЛИВОСТІ ЩОУТВОРЕННЯ В ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЇ	71
Е. Е.Карповская-Скорик, В.И.Журавель ЭКСПЕРТНАЯ СИСТЕМА ДЛЯ НЕЧЕТКОГО ПРОГНОЗИРОВАНИЯ И СТРАТЕГИЧЕСКОГО ПЛАНИРОВАНИЯ МЕДИЦИНСКОГО СТРАХОВАНИЯ	71
В.М.Лехан, А.В.Іпатов, Е.В.Борвінко, Л.В.Крячкова ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ПЕРВИННОЇ МЕДИКО-САНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ (ПМСД) В УКРАЇНІ	72
А.Н.Новосад ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ ФОРМИРОВАНИЯ СИСТЕМЫ МОНИТОРИНГА ЭФФЕКТИВНОСТИ И КАЧЕСТВА МЕДИЦИНСКОЙ ПОМОЩИ, ОКАЗЫВАЕМОЙ ЗА СЧЕТ БЛАГОТВОРИТЕЛЬНЫХ СРЕДСТВ	73
Ю.С.Паращук, Н.Г.Богдашкін ОПЫТ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ-ЛЕЧЕБНИКОВ БУДУЩИХ СЕМЕЙНЫХ ВРАЧЕЙ	74
І.І.Парфьонова, А.В.Кабачня, О.М.Драганова ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ПЕРВИННОЇ МЕДИКО-САНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ НА ЗАСАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ / СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ	74
Б.А.Рогожин, М.А.Власенко, Ю.П.Снопков ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ	75
В.Л.Таралло БЕЗПЕКА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ: ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ	76
О.П.Цай ВИВЧЕННЯ ДУМКИ НАСЕЛЕННЯ ПРО ЯКІСТЬ ЛІКУВАЛЬНО -ПРОФІЛАКТИЧНОЇ ДОПОМОГИ В ПОЗАБЮДЖЕТНИХ МЕДИЧНИХ УСТАНОВАХ	76
Л.В.Черкашина, М.П.Воронцов, О.М.Онищенко, Н.А.Галичева, С.П.Шкляр АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ОБУЧЕНИЯ И ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ АДАПТАЦИИ ПЕРСОНАЛА В КОНТЕКСТЕ СТАНОВЛЕНИЯ СЕМЕЙНОЙ МЕДИЦИНЫ	77
В.С. Швецов, О.М. Ціборовський, В.М. Бодак ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДОСТАТНОСТІ В УПРАВЛІННІ ПЕРВИННОЮ МЕДИКО-САНІТАРНОЮ ДОПОМОГОЮ СІЛЬСЬКОМУ НАСЕЛЕННЮ НА ЗАСАДАХ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ	78
М.М.Шутов, А.Н.Орда, Р.С.Макаренко НЕКОТОРЫЕ МОРАЛЬНО-ЭТИЧЕСКИЕ ПРОТИВОРЕЧИЯ МЕДИЦИНСКОГО СТРАХОВАНИЯ.	78
Л.Г.Ющенко, Т.П.Єфіменко, І.М.Кузнєцова, Г.М.Сіроштан РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ ЩОДО СТАНУ НАДАННЯ ПЕРВИННОЇ МЕДИКО-САНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ ТА ДОЦІЛЬНОСТІ ЇЇ РЕФОРМУВАННЯ НА ЗАСАДАХ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ.	79
Г.С. Яровий, О.Г. Рогова, Т.Ф. Лущенко ДОСВІД ПІДГОТОВКИ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ З ПИТАНЬ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ЕКОНОМІКИ	80
НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ТА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	81
Ю.А.Александровский ОРГАНИЗАЦИЯ МЕДИЦИНСКОЙ ПОМОЩИ УЧАСТНИКАМ ЛИКВИДАЦИИ ПОСЛЕДСТВИЙ АВАРИИ НА ЧЕРНОБЫЛЬСКОЙ АЭС С ПСИХИЧЕСКИМИ РАССТРОЙСТВАМИ В РАЗЛИЧНЫХ ПЕРИОДАХ РАЗВИТИЯ	81

ЭКСТРЕМАЛЬНОЙ СИТУАЦИИ

І.М.Андрущак, В.М.Козько, М.С.Мельник, С.П.Шкляр, С.В.Герасименко НОВА ТЕХНОЛОГІЯ ПРОГНОЗУВАННЯ ВАЖКОСТІ САЛЬМОНЕЛЬОЗУ ТА ЇЇ ВПРОВАДЖЕННЯ НА РІВНІ ПЕРВИННОЇ МЕДИКО-САНИТАРНОЇ ДОПОМОГИ	81
В.М.Баян РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРИМЕНТУ ПО РОЗВИТКУ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДІАГНОСТИКИ ЗАХВОРЮВАНЬ У ОСІБ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ В РЕЗУЛЬТАТІ АВАРІЇ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АЕС	82
Ю.В.Белюсов, О.В.Шутова, С.П.Шкляр, Х.А. Ахлілов, А.Е. Сердюков НОВА ТЕХНОЛОГІЯ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛІКУВАННЯ ХОЛЕЛІТАЗУ У ДІТЕЙ	83
Е.А. Броше КЛИНИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ И ЭФФЕКТИВНОСТЬ НОВЫХ ЛЕКАРСТВЕННЫХ ПРЕПАРАТОВ В НАРУЖНОМ ЛЕЧЕНИИ БОЛЬНЫХ ПСОРИАЗОМ В ХАРЬКОВСКОМ РЕГИОНЕ	84
Р.Й.Василишин ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕЯКИХ ХІРУРГІЧНИХ СПОСОБІВ ЛІКУВАННЯ ЗА ДАНИМИ АНКЕТУВАННЯ	85
Б.О.Волос ІНТЕГРОВАНА ПРОФІЛАКТИКА ХРОНІЧНИХ НЕІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ В УМОВАХ РЕФОРМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ	86
Ж.М.Герасименко, Е.Я.Николенко, С.Й.Лавренко ОРГАНИЗАЦИЯ НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКОГО РУКОВОДСТВА ТЕРАПЕВТИЧЕСКОЙ СЛУЖБОЙ УКРАИНЫ	86
М.Н.Грунченко ІНТЕГРАЛЬНА ПРОФІЛАКТИКА АРТЕРІАЛЬНОЇ ГІПЕРТЕНЗІЇ В ОРГАНІЗОВАНИХ ПОПУЛЯЦІЯХ	87
А.Е. Зайцев, А.И. Сердюк, И.А. Шебанов ОСНОВНЫЕ ПРИНЦИПЫ ПРИМЕНЕНИЯ НОВЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ПРИ СОЗДАНИИ ГОСПИТАЛЬНЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ СИСТЕМ	88
І.І.Зінов'єв ПРО ЯКІСТЬ ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ, СИСТЕМУ ПОКАЗНИКІВ І КРИТЕРІЯХ ЇЇ ОЦІНКИ	90
А.В.Каминский О НЕОБХОДИМОСТИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ МЕДИЦИНСКОЙ СЛУЖБЫ И ПРАВООХРАНИТЕЛЬНЫХ ОРГАНОВ В ЦЕЛЯХ ПРОФИЛАКТИКИ ТРАВМАТИЗМА	91
А.Ф.Короп ПРИНЦИПИ І МЕТОДИКА РОЗРОБКИ ОПТИМАЛЬНИХ І ВИСОКОЕФЕКТИВНИХ ДІАГНОСТИЧНИХ, ЛІКУВАЛЬНИХ І РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ	92
О.А.Короп РОЗВИТОК ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ДИСПАНСЕРИЗАЦІЄЮ СТУДЕНТІВ ШЛЯХОМ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ ЕКСПЕРТНИХ ОЦІНОК І КОМП'ЮТЕРНОГО МОНІТОРИНГУ	93
О.А.Короп ПРО КРИТЕРІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЯКОСТІ І ЕФЕКТИВНОСТІ ХІРУРГІЧНОЇ ДОПОМОГИ	94
О.Г. Короп РОЛЬ ЛАБОРАТОРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СКЛАДІ ЕМПІРИЧНИХ І ОПТИМАЛЬНИХ ДІАГНОСТИЧНИХ КОМПЛЕКСІВ ПРИ НАЙБІЛЬШ РОЗПОВСЮДЖЕНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ	94
А.А.Кралько ФОРМИРОВАНИЕ СИСТЕМЫ МОНИТОРИНГА СОСТОЯНИЯ ЗДОРОВЬЯ ОСУЖДЕННЫХ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПЕНИТЕНЦИАРНЫХ ЛЕЧЕБНО-ПРОФИЛАКТИЧЕСКИХ УЧРЕЖДЕНИЙ	95
І.І.Павлусенко ЕЛЕКТРОПУНКТУРНА ДІАГНОСТИКА ПО МЕТОДУ В.Н.САРЧУКА, ЯК МЕТОД ЕКСПРЕС-ДІАГНОСТИКИ В ПРАКТИЦІ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ	96
І. І. Павлусенко ВИКОРИСТАННЯ ПОРТАТИВНОГО АПАРАТА ДЛЯ ЕЛЕКТРОПУНКТУРНОЇ СТИМУЛЯЦІЇ " ЕФЕКТ " У ПРАКТИЦІ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ	97
О.Ф.Пімінов, С.М.Роліх, Л.О.Печенежська АКТУАЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ПАРОДОНТАЛЬНИХ ПЛІВОК ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ПАРОДОНТУ	97

О.Ф.Пімінов, Л.О.Печенежська ФАРМАЦЕВТИЧНІ ФАКТОРИ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ В ТЕХНОЛОГІЇ МАЗЕЙ	98
К.О.Просоленко АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ХВОРИМ НА ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЧНУ ПАТОЛОГІЮ	99
В.И.Реминяк, Л.А.Гаевский, Л.И.Аборнева, И.В.Реминяк О ЗНАЧИМОСТИ СТАТИСТИЧЕСКИХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ КЛИНИКО-ДИАГНОСТИЧЕСКИХ ЛАБОРАТОРИЙ В СТАЦИОНАРАХ НИИ	100
П.П.Рижко СУЧАСНІ КОМП'ЮТЕРНІ ТА ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЇ	101
Р.Р.Сеттаров К ВОПРОСУ ОРГАНИЗАЦИИ ЛЕЧПРОПОМОЩИ ДЕПОРТИРОВАННОМУ НАСЕЛЕНИЮ	103
І.О.Сіренко, В.М.Туренко, С.В.Дриль, Т.І.Жидко, Н.М.Підпригора ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ ПРОТИТУБЕРКУЛЬОЗНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ ТА ПІДЛІТКАМ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	103
К.М.Сокіл КІЛЬКІСНА І ЯКІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЕМПІРИЧНИХ ДІАГНОСТИЧНИХ КОМПЛЕКСІВ ПРИ ГІПЕРТОНІЧНІЙ ХВОРОБІ	104
Г.П.Сябренко ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАДАННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ДЕРМАТО- ВЕНЕРОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ	105
В.Л.Таралло ДО ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОЇ ТЕХНОЛОГІЇ КОНТРОЛЮ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЗАХОДІВ НА ТЕРИТОРІЯХ ПРОЖИВАННЯ НАСЕЛЕННЯ	106
Т.В.Томіліна, С.П.Шкляр, Г.В.Катурова, В.П.Голіс, Л.В.Воропаєва НОВА ТЕХНОЛОГІЯ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПЕРВИННОЇ ПРОФІЛАКТИКИ СТОМАТИТУ	106
С.С.Шевчук ПРО ЯКІСТЬ МЕДИКО-СОЦІАЛЬНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ І МЕТОДИ ЇЇ ОЦІНКИ	107
ПИТАННЯ ІСТОРІЇ МЕДИЦИНИ	108
А.Ф.Корол ГОЛОВНІ НАПРЯМКИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ, УПРАВЛІННЯ ТА БІЗНЕСУ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я ЗА 75 РОКІВ	108
Т.О.Бажан, Г.Х.Дун РОЛЬ І.М.ГОЛЬДШТЕЙНА У ВИВЧЕННІ КРАЙОВОЇ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ЗАХВОРЮВАНЬ	109
Т.О.Бажан, Г.Х.Дун, В.В.Малецький Ф.ЗЕЛЕНСЬКИЙ - ВІДОМИЙ ВЧЕНИЙ, ОДИН ІЗ ПЕРШИХ ОРГАНІЗАТОРІВ ОХОРОНИ МАТЕРИНСТВА ТА ДИТИНСТВА В УКРАЇНІ	110
Т.А.Бажан ИДЕИ М.В.ЛОМОНОСОВА О РАЗВИТИИ УНИВЕРСИТЕТСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ И ПОДГОТОВКЕ ВРАЧЕЙ В РОССИИ В XVIII ВЕКЕ. (К 290 - ЛЕТИЮ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ)	111
К.К.Васильев И.В.ВЕЛЬЦИН (1767-1829) И ЕГО КНИГА "НАЧЕРТАНИЕ ВРАЧЕБНОГО БЛАГОУСТРОЙСТВА, ИЛИ О СРЕДСТВАХ, ЗАВИСЯЩИХ ОТ ПРАВИТЕЛЬСТВА, К СОХРАНЕНИЮ НАРОДНОГО ЗДРАВЬЯ" (К 235-ЛЕТИЮ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ)	112
О.І.Вовк ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ПСИХІАТРИЧНА ЛІКАРНЯ (с.СТРИЛЕЧА): ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ	112
В.Ф.Иванисенко К ИСТОРИИ СЛУЖБЫ КРОВИ ХАРЬКОВСКОЙ ОБЛАСТИ	113
Є.Є. Іванов ІСТОРІЯ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ГОСПІТАЛЮ ІНВАЛІДІВ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ	114
М.А.Колодій, А.А.Линник СТАНОВЛЕННЯ ІНФЕКЦІЙНОЇ СЛУЖБИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	115

ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я	117
Ю.Г.Федченко РЕЗУЛЬТАТИ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ ВИРАЗКОВОЮ ХВОРОБОЮ ШЛУНКА І ДВАНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ НА ДОГОСПІТАЛЬНОМУ ЕТАПІ	117
О. І. Сердюк ДЕЯКІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ СОЦІАЛЬНИХ, ДЕМОГРАФІЧНИХ ТА ІНШИХ ФАКТОРІВ НА ПОКАЗНИКИ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ХВОРИХ НА ХРОНІЧНІ СОМАТИЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ	118
Т.П. Солонська, Н.В. Просолєнко, Л.М. Кашин, С.В. Павлов, І.С. Кратенко ДОСВІД КОМПЛЕКСНОЇ ГІГІЄНИЧНОЇ ОЦІНКИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	119
О.В.Акуленко АНАЛІЗ РОЗПОВСЮДЖЕНОСТІ ЗАХВОРЮВАНЬ СИСТЕМИ КРОВООБІГУ СЕРЕД МЕШКАНЦІВ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА ОСТАННІ 10 РОКІВ	120
В.В.Залеська АНАЛІЗ РОЗПОВСЮДЖЕНОСТІ ЗАХВОРЮВАНЬ ОРГАНІВ ТРАВНОЇ СИСТЕМИ СЕРЕД МЕШКАНЦІВ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА ОСТАННІ 10 РОКІВ	120
Н.Ф.Лоскутов ЭКСПРЕСС-ПОКАЗАТЕЛИ КАЧЕСТВА ПИТЬЕВОЙ ВОДЫ	121
С.Ф. Михалюк К ВОПРОСУ О СМЕРТНОСТИ НАСЕЛЕНИЯ СЕЛЬСКОГО РАЙОНА	122
М.В.Москаленко РАСПРОСТРАНЕННОСТЬ СИФИЛИСА В ГРУППАХ ВЫСОКОГО РИСКА ИНФИЦИРОВАНИЯ СЕЛЬСКОЙ МЕСТНОСТИ ХАРЬКОВСКОГО РЕГИОНА УКРАИНЫ	123
В.А.Огнєв, Н.О.Галічева, М.П.Воронцов МЕДИКО-СОЦІАЛЬНИЙ МОНІТОРИНГ АЛЕРГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ В УМОВАХ ВЕЛИКОГО ПРОМИСЛОВОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ	124
Л.В. Рощенко КЛИНИКО-ЭПИДЕМИОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ОНИХОМИКОЗОВ У ЛИЦ ЛИКВИДАТОРОВ ПОСЛЕДСТВИЙ АВАРИИ НА ЧАЭС В ХАРЬКОВСКОМ РЕГИОНЕ	124
П.П.Рыжко СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ И ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ ВИЧ/СПИДА, СИФИЛИСА И ДРУГИХ ИНФЕКЦИЙ, ПЕРЕДАЮЩИХСЯ ПРЕИМУЩЕСТВЕННО ПОЛОВЫМ ПУТЕМ (ИППП). В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ	126
П.П.Рыжко, Л.В.Рощенко, В.М.Воронцов МИКОЗЫ — ПРОБЛЕМА XXI ВЕКА	126
Г.М.Сіроштан, Л.М.Патока, Т.П.Єфименко, Т.Ф.Ковальова ОСОБЛИВОСТІ ЕПІДЕМІЧНОГО ПРОЦЕСУ ТУБЕРКУЛЬОЗУ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	128
К.М.Сокіл РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРТНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ДІАГНОСТИКИ ЗАХВОРЮВАНЬ КАРДІОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ	129
В.Г.Шахбазов, Н.Г.Богдашкин, О.А.Паламарчук ЗНАЧЕНИЕ НАРУШЕНИЙ ИНТЕГРАЛЬНЫХ СВОЙСТВ КЛЕТОЧНЫХ ЯДЕР В ПОЯВЛЕНИИ ПОРОКОВ РАЗВИТИЯ ПЛОДА.	130
АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК	131